

MEDICINA SPAJA: RASTEMO KROZ ERASMUS: ERASMUS+ KAO MODEL UNAPREĐENJA SESTRINSKOG OBRAZOVANJA

Monika Lovrek Seničić, mag. med. techn.¹

Miroslava Kičić, mag. med. techn.²

dr.sc. Višnja Pranjić³

SAŽETAK

Erasmus+ programi predstavljaju važan način unapređenja strukovnog obrazovanja te omogućuju razvoj stručnih, digitalnih i socijalnih kompetencija kako učenika tako i nastavnika. Projekt „Medicina spaja: Rastemo kroz Erasmus“, koji je provela Škola za medicinske sestre Vinogradska, usmjeren je na unapređenje kvalitete obrazovanja učenika, budućih medicinskih sestara i medicinskih tehničara kroz međunarodnu mobilnost, razmjenu iskustava i primjenu suvremenih europskih obrazovnih standarda. U projekt su bila uključena 22 učenika i pet nastavnika, a aktivnosti su se provodile u Španjolskoj i Portugalu. Ovaj rad analizira ciljeve toga projekta, njegove obrazovne i društvene učinke te doprinos razvoju kompetencija učenika i nastavnika potrebnih za suvremeno tržište rada.

Ključne riječi: Erasmus+; strukovno obrazovanje; sestrinstvo; mobilnost učenika; međunarodna suradnja

UVOD

Globalizacija i razvoj europskog obrazovnog prostora značajno su promijenili pristup strukovnom obrazovanju. Program Erasmus+ omogućuje učenicima i nastavnicima stjecanje međunarodnog iskustva, razvijanje stručnih kompetencija i upoznavanje različitih obrazovnih sustava.

Posebnu važnost Erasmus+ programi imaju u zdravstvenom obrazovanju jer sestrinstvo zahtijeva kontinuirano stručno usavršavanje, razvoj komunikacijskih vještina te usvajanje suvremenih metoda sestriinske skrbi. Škola za medicinske sestre Vinogradska tijekom školske godine 2025./2026. provela je Erasmus+ projekt pod nazivom „Medicina spaja: Rastemo kroz Erasmus“. Projekt je financiran u

¹ Škola za medicinske sestre Vinogradska, Zagreb

² Škola za medicinske sestre Vinogradska, Zagreb

³ Škola za medicinske sestre Vinogradska, Zagreb

okviru aktivnosti KA122-VET, kratkoročnih projekata mobilnosti učenika i osoblja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Vrijednost projekta iznosi 85.171,00 eura, a trajanje projekta je trinaest mjeseci.

CILJEVI PROJEKTA

Temeljni cilj toga projekta jest unaprijediti kvalitetu strukovnog obrazovanja kroz međunarodnu mobilnost i suradnju s europskim partnerima. Projekt je usmjeren na razvoj stručnih kompetencija učenika, unapređenje digitalnih kompetencija učenika i nastavnika, usvajanje inovativnih metoda poučavanja, razvoj socijalnih i komunikacijskih vještina, jačanje europskog identiteta i interkulturalne tolerancije, promicanje zdravih životnih navika i održivih zdravstvenih praksi i osnaživanje profesionalnog identiteta medicinskih sestara i tehničara.

Razvoj stručnih kompetencija učenika posebno se potiče kroz Erasmus+ projekte i međunarodne mobilnosti, gdje učenici stječu praktična iskustva u zdravstvenim ustanovama, razvijaju profesionalnu komunikaciju, odgovornost i sposobnost rada u multikulturalnom okruženju. Takvi projekti doprinose jačanju stručnih vještina, samostalnosti i profesionalnog identiteta budućih zdravstvenih djelatnika te omogućuju povezivanje teorijskog znanja s

praktičnim radom. Istraživanja pokazuju da međunarodna iskustva pozitivno utječu na razvoj stručnih kompetencija, sigurnost u radu i motivaciju učenika za daljnje profesionalno usavršavanje (Ter Maten, Garcia-Maas, 2009).

Unapređenje digitalnih kompetencija učenika i nastavnika predstavlja jedan od ključnih ciljeva suvremenog obrazovanja, osobito kroz Erasmus+ projekte i digitalnu transformaciju škola. Sudjelovanjem u međunarodnim projektima učenici i nastavnici razvijaju vještine korištenja digitalnih alata, online suradnje, kritičkog vrednovanja informacija i primjene tehnologije u učenju i poučavanju. Takvi projekti potiču inovativne metode rada, povećavaju digitalnu pismenost te doprinose kvalitetnijem i suvremenijem obrazovnom procesu. Istraživanja pokazuju da kontinuirano stručno usavršavanje nastavnika i uključivanje učenika u digitalno okruženje pozitivno utječu na razvoj kompetencija potrebnih za cjeloživotno učenje i tržište rada (Farrell, Rice, Qualter, 2024).

Usvajanje inovativnih metoda poučavanja predstavlja važan element suvremenog obrazovanja jer potiče aktivno sudjelovanje učenika, razvoj kritičkog mišljenja i povezivanje teorije s praksom. Erasmus+ projekti posebno doprinose primjeni suvremenih pedagoških pristupa poput

projektne nastave, suradničkog učenja, izazovno usmjerenog učenja (engl. Challenge-Based Learning) i digitalnih metoda rada. Kroz međunarodnu suradnju nastavnici razmjenjuju primjere dobre prakse i razvijaju nove pristupe poučavanju koji povećavaju motivaciju učenika i kvalitetu obrazovnog procesa. Istraživanja pokazuju da inovativne metode poučavanja pozitivno utječu na razvoj kompetencija, kreativnosti i samostalnosti učenika te unapređuju profesionalni razvoj nastavnika (Araújo, Palmeirão, Marques, 2023).

Razvoj socijalnih i komunikacijskih vještina važan je dio obrazovnog procesa jer omogućuje učenicima kvalitetniju suradnju, uspješniju interpersonalnu komunikaciju i lakše uključivanje u profesionalno okruženje. Sudjelovanjem u Erasmus+ projektima i međunarodnim mobilnostima učenici razvijaju sposobnost timskog rada, interkulturalne komunikacije, empatije i prilagodbe različitim društvenim situacijama. Boravak u međunarodnom okruženju potiče samopouzdanje, otvorenost prema različitostima i učinkovitije rješavanje problema u suradnji s drugima. Istraživanja pokazuju da iskustva međunarodne mobilnosti pozitivno utječu na razvoj komunikacijskih kompetencija, socijalne uključenosti i osobnog razvoja učenika i nastavnika (Mapp, 2012).

Jačanje europskog identiteta i interkulturalne tolerancije jedan je od važnih ciljeva Erasmus+ programa i međunarodne mobilnosti učenika i nastavnika. Sudjelovanjem u međunarodnim projektima učenici razvijaju razumijevanje europskih vrijednosti, poštovanje kulturnih različitosti i osjećaj pripadnosti europskoj zajednici. Izravna suradnja i komunikacija s vršnjacima iz drugih država potiču toleranciju, smanjuju predrasude i razvijaju interkulturalne kompetencije potrebne za život i rad u multikulturalnom društvu. Istraživanja pokazuju da iskustva međunarodne mobilnosti pozitivno utječu na razvoj europskog identiteta te povećavaju otvorenost prema drugim kulturama i društvima (Goksu, 2020).

Fizička neaktivnost globalni je javnozdravstveni izazov i jedan od vodećih čimbenika rizika za prekomjernu tjelesnu težinu i pretilost, pri čemu najviše 29% europske mladeži ispunjava preporučene smjernice od najmanje 60 minuta umjerene do intenzivne tjelesne aktivnosti dnevno (Steene-Johannessen i dr., 2020). Školsko okruženje prepoznato je kao idealno mjesto za promicanje zdravih životnih navika, jer intervencije mogu obuhvatiti sve učenike i cijelu školsku zajednicu (Ruiz-Hermosa i dr., 2024). Stoga je promicanje zdravih

životnih navika kroz Erasmus+ projekte od izuzetne važnosti.

Medicinske sestre čine polovicu globalne zdravstvene radne snage, a njihovo osnaživanje ključno je za poboljšanje zdravstvenih ishoda na svjetskoj razini. Unatoč kontinuiranom razvoju znanja i vještina te tendenciji prema sve većoj profesionalizaciji, istraživanja pokazuju da znatan dio javnosti još uvijek ne prepoznaje u potpunosti kompetencije medicinskih sestara, a percepcija struke kao pružatelja osnovne njege i dalje umanjuje njezin ugled (De Baetselier i dr., 2025). Projekt ISTEW (Improvement Science Training for European Healthcare Workers), financiran sredstvima programa Erasmus+, identificirao je osnaživanje medicinskih sestara i profesionalno priznanje kao jedne od ključnih kategorija koje se javljaju u europskom kontekstu obrazovanja zdravstvenih djelatnika, uz naglasak na međunarodnoj razmjeni iskustava između studenata iz različitih zemalja, obrazovnih programa i zdravstvenih sustava (Sierras-Davo i dr., 2021). Zbog toga je osnaživanje profesionalnog identiteta medicinskih sestara i tehničara bio jedan od važnih ciljeva za učenike iz Škole za medicinske sestre Vinogradska, koji su sudjelovali u Erasmus+ projektu „Medicina spaja: Rastemo kroz Erasmus“.

Projekt također doprinosi modernizaciji školskog kurikulumu kroz integraciju europskih iskustava i suvremenih pristupa sestrinskoj skrbi. U sklopu Erasmus+ projekta „Innovative Skills for Nurses“, istraživanje provedeno u 15 europskih zemalja pokazuje da zahtjevno okruženje promjena naglašava potrebu za obrazovnim sustavima koji promiču uključivost, održivost i prilagodljivost – posebice u sestrinstvu, gdje ti elementi čine temelj izvrsne profesionalne prakse. Istovremeno, povećano praktično iskustvo kroz kliničko obrazovanje poboljšava sposobnost rješavanja problema u stvarnim situacijama, a rezultati istraživanja mogu informirati buduće rasprave o usklađivanju obrazovanja medicinskih sestara diljem Europe (Antão i dr., 2025). Istraživanje na studentima sestrinstva koji su sudjelovali u Erasmus+ programu pokazalo je da je izlaganje inovativnim nastavnim tehnikama i mogućnost usporedbe zdravstvenih i obrazovnih sustava između zemalja dovelo do promjene pristupa učenju i stjecanju novih kliničkih kompetencija, pri čemu su uočene značajne razlike u kulturi poučavanja i pristupima kurikulumu između matičnih i gostujućih institucija (Žebryk i dr., 2021). Iskustva sudionika u Erasmus+ programu identificirala su ključne razlike između obrazovnih i organizacijskih sustava zemalja, pri čemu su sudionici posebno istaknuli humanistički

usmjereniji kurikulum, napredniju ulogu mentora te bolju komunikaciju i planiranje zdravstvene njege u međunarodnim institucijama, a to su spoznaje koje izravno pridonose modernizaciji domaćih obrazovnih pristupa (Siles Gonzalez, Solano Ruiz, Gaban Gutierrez, 2016).

ORGANIZACIJA I PROVEDBA PROJEKTA

Projekt se je proveo u suradnji s međunarodnim partnerskim organizacijama, a sama mobilnost uključuje dvije mobilnosti učenika, *job-shadowing* aktivnosti za nastavnike i strukturirane edukacije nastavnika.

U projektu su sudjelovali učenici četvrtih i petih razreda Škole za medicinske sestre Vinogradska. Planirane aktivnosti uključivale su stručnu praksu u zdravstvenim ustanovama u Portugalu i Španjolskoj, dok su nastavnici sudjelovali u stručnom praćenju rada i edukacijama vezanim uz primjenu informacijsko-komunikacijskih tehnologija u nastavi.

RAZVOJ KOMPETENCIJA UČENIKA

Jedan od najvažnijih aspekata projekta odnosi se na razvoj stručnih kompetencija učenika. Sudjelovanjem u međunarodnim stručnim praksama učenici stječu iskustvo

rada u različitim zdravstvenim sustavima te razvijaju sposobnost prilagodbe raznolikim profesionalnim okruženjima. Erasmus+ projekt pruža jedinstvenu priliku za razvoj ključnih sestrinskih kompetencija — empatije i sestrinske etike, odgovornosti u sestrinskoj skrbi, komunikacijskih vještina, timskog rada, digitalne pismenosti te profesionalne samostalnosti. Navedeno dolazi osobito do izražaja u kontekstu međunarodne mobilnosti, gdje učenici strukovnu nastavu obavljaju pod nadzorom mentora iz inozemne zdravstvene ustanove, za razliku od prakse u Republici Hrvatskoj, gdje su kontinuirano praćeni od strane nastavnika stručnih predmeta. Takav oblik rada potiče veću razinu osobne odgovornosti i samoinicijative jer učenici svakodnevne profesionalne izazove rješavaju uz potporu mentora iz inozemne zdravstvene ustanove, a ne uz neposrednu prisutnost nastavnika stručnih predmeta.

Posebna pažnja posvećena je radu s ranjivim skupinama, promicanju zdravih životnih navika i međugeneracijskoj solidarnosti. Takav pristup doprinosi razvoju humanističkih vrijednosti koje su ključne u sestrinskoj profesiji.

PROFESIONALNI RAZVOJ NASTAVNIKA

Projekt „Medicina spaja: Rastemo kroz Erasmus“ ima značajnu ulogu i u

profesionalnom usavršavanju nastavnika. Kroz job-shadowing aktivnosti i strukturirane tečajeve nastavnici imaju priliku upoznati inovativne metode rada, suvremene europske obrazovne modele i digitalne alate koji se koriste u zovanja u području sestrinstva. Poseban naglasak stavljen je na integraciju digitalnih tehnologija u nastavu, razvoj suvremenih metoda poučavanja, razmjenu primjera dobre prakse i interdisciplinarni pristup sestrinskoj edukaciji. Sudjelovanje nastavnika u međunarodnim aktivnostima pozitivno utječe na kvalitetu nastavnog procesa te doprinosi modernizaciji obrazovanja u području sestrinstva.

DRUŠTVENO I EUROPSKO ZNAČENJE PROJEKTA

Projekt „Medicina spaja: Rastemo kroz Erasmus“ ima širi društveno značenje jer promiče europske vrijednosti, inkluzivnost i međukulturnu suradnju. Erasmus+ mobilnosti doprinose razvoju osjećaja europskog identiteta i pripadnosti zajedničkom obrazovnom prostoru. Učenici kroz međunarodno iskustvo razvijaju toleranciju, otvorenost prema različitim kulturama, sposobnost međunarodne suradnje i svijest o važnosti cjeloživotnog učenja. Takvi projekti

također doprinose povećanju kvalitete sestrinske skrbi jer budući zdravstveni djelatnici usvajaju suvremene standarde rada i pristupe usmjerene na pacijenta.

ZAKLJUČAK

Erasmus+ projekt „Medicina spaja: Rastemo kroz Erasmus“ predstavlja primjer kvalitetne međunarodne suradnje u području strukovnog obrazovanja. Projekt omogućuje učenicima i nastavnicima razvoj stručnih, socijalnih i digitalnih kompetencija potrebnih za rad u suvremenom europskom zdravstvenom i obrazovnom sustavu.

Kroz međunarodne mobilnosti učenici razvijaju profesionalnu odgovornost, komunikacijske vještine i europske vrijednosti, dok nastavnici stječu nova znanja i metode rada koje unapređuju kvalitetu nastave. Projekt doprinosi modernizaciji školskog kurikulumu, jačanju međunarodne suradnje i podizanju kvalitete obrazovanja u području sestrinstva.

Može se zaključiti da Erasmus+ projekti imaju ključnu ulogu u povezivanju obrazovanja, zdravstva i europskih vrijednosti te predstavljaju važan čimbenik razvoja suvremenog strukovnog obrazovanja.

LITERATURA

1. Antão, C., Santos, B., Santos, N., Fernandes, H., Barroso, B., Mărginean, C. O. i Pimentel, H. 2025. Nursing degree curriculum: Differences and similarities between 15 European countries. *Nursing Reports*, 15(3), 112. <https://doi.org/10.3390/nursrep15030112>
2. Araújo, F. P., Palmeirão, C. i Marques, E. C. O. 2023. Erasmus+: A study of the path of pedagogical innovation practices. *Cadernos de Pesquisa*, 53, e09778. https://doi.org/10.1590/198053149778_en
3. De Baetselier, E., da Cunha Batalha, L. M., Sousa Pedro Seguro, J. M., Dijkstra, N. E., Grøndahl, V. A., Heczková, J., Helgesen, A. K., Lekše, R., Lillo-Crespo, M., Malara, A., Petraglia, L., Pokorná, A., Prosen, M., Tziaferi, S. i Dilles, T. 2025. EQUANU: Equality in societal and professional recognition of nurses – A cross-sectional study on societal and professional recognition of European nurses. *Journal of Nursing Management*, 2025, 7466527. <https://doi.org/10.1155/jonm/7466527>
4. Farrell, R., Rice, M. i Qualter, D. 2024. Navigating the digital transformation of education: Insights from collaborative learning in an Erasmus+ project. *Education Sciences*, 14(9), 1023. <https://doi.org/10.3390/educsci14091023>
5. Goksu, F. 2020. Intercultural mobility and European identity: Impact of the Erasmus exchange programme in terms of cultural differences. *Central European Journal of Communication*, 13(1), 77–94. [https://doi.org/10.19195/1899-5101.13.1\(25\).6](https://doi.org/10.19195/1899-5101.13.1(25).6)
6. Mapp, S. C. 2012. Effect of short-term study abroad programs on students' cultural adaptability. *Journal of Social Work Education*, 48(4), 727–737. <https://doi.org/10.5175/JSWE.2012.201100103>
7. Ruiz-Hermosa, A., Sánchez-López, M., Castro-Piñero, J., Grao-Cruces, A., Camiletti-Moirón, D., Martins, J., Mota, J., Cecilian, A., Murphy, M., Vuillemin, A., Sánchez-Oliva, D. i EUMOVE Consortium. 2024. The Erasmus+ EUMOVE project – A school-based promotion of healthy lifestyles to prevent obesity in European children and adolescents. *European Journal of Public Health*, 34(5), 955–961. <https://doi.org/10.1093/eurpub/ckae113>
8. Sierras-Davo, M. C., Lillo-Crespo, M., Verdu, P. i Karapostoli, A. 2021. Transforming the future healthcare workforce across Europe through improvement science training: A qualitative approach. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(3), 1298. <https://doi.org/10.3390/ijerph18031298>
9. Siles Gonzalez, J., Solano Ruiz, C. i Gaban Gutierrez, A. 2016. International appraisal of nursing culture and curricula: A qualitative study of Erasmus students. *Scientifica*, 2016, 6354045. <https://doi.org/10.1155/2016/6354045>
10. Steene-Johannessen, J., Hansen, B. H., Dalene, K. E., Kollé, E., Northstone, K., Møller, N. C., Grøntved, A., Wedderkopp, N., Kriemler, S., Page, A. S., Puder, J. J., Reilly, J. J., Sardinha, L. B., van Sluijs, E. M. F., Andersen, L. B., van der Ploeg, H., Ahrens, W., Flexeder, C., Standl, M., i Ekelund, U. 2020. Variations in accelerometry measured physical activity and sedentary time across Europe – harmonized

M. Lovrek Seničić – M. Kičić – V. Pranjić, *Medicina spaja: rastemo kroz Erasmus: Erasmus+ kao model unapređenja sestričkog obrazovanja*

analyses of 47,497 children and adolescents. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 17(1), 38. <https://doi.org/10.1186/s12966-020-00930-x>

11. Ter Maten, A. i Garcia-Maas, L. 2009. Dutch advanced nursing practice students: Role development through international short-term immersion. *Journal of Nursing Education*, 48(4), 226–231. <https://doi.org/10.3928/01484834-20090401-11>
12. Żebryk, P., Przymuszała, P., Nowak, J. K., Cerbin-Koczorowska, M., Marciniak, R. i Cameron, H. 2021. The impact of ERASMUS exchanges on the professional and personal development of medical students. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(24), 13312. <https://doi.org/10.3390/ijerph182413312>

SUMMARY

MEDICINE CONNECTS: GROWING THROUGH ERASMUS: ERASMUS+ AS A MODEL FOR IMPROVING NURSING EDUCATION

Erasmus+ programmes are an important means of improving vocational education, enabling the development of professional, digital and social competencies of both students and teachers. The project “Medicina spaja: Rastemo kroz Erasmus” (“Medicine Connects: Growing through Erasmus”), implemented by the Vinogradska School of Nursing, is aimed at improving the quality of education of students – future nurses and medical technicians – through international mobility, exchange of experience and the application of contemporary European educational standards. The project includes 22 students and five teachers, and its activities are carried out in Spain and Portugal. This paper analyses the objectives of the project, its educational and social effects, and its contribution to the development of student and teacher competencies required by the modern labour market.

Key words: Erasmus+; vocational education; nursing; student mobility; international cooperation